

Auditcommissie

Nummer	IO-15-26339
Zaaknummer	Z-15-60720
Datum	21 december 2015
Van	Griffie / Kees Zwakman
Aan	Gemeenteraad
Afschrift aan	College
Onderwerp	Onderzoek Rkc opvolging aanbevelingen

ADVIES AUDITCOMMISSIE

De auditcommissie heeft in zijn vergaderingen van 3 november en 15 december 2015 gesproken over het Rkc-rapport “Opvolging RKC-onderzoeken in de gemeente Medemblik 2012-2014”.

Het is een verdienste van het Rkc rapport dat de raad nu geïnformeerd wordt wat met de meeste aanbevelingen op diverse momenten is gedaan. De auditcommissie vindt wel dat de rapport complex is. Het rapport bevat op meerdere plaatsen aanbevelingen. Dit hangt samen met de aard van het onderzoek, dat gericht is op de resultaten van drie afzonderlijke onderzoeken, maar het heeft tot gevolg dat het rapport weinig toegankelijk is.

De auditcommissie adviseert de Rkc in de rapporten een leeswijzer op te nemen.

In de aanbestedingsbrief heeft de Rkc nog eens verduidelijkt welke uitspraken van de raad nu gevraagd worden. De auditcommissie volgt in dit advies de punten uit de aanbestedingsbrief (gearceerde tekst):

1. Opvolging van de drie eerdere rapporten

Uitspraak of de conclusies ten aanzien van de opvolging van de aanbevelingen (zie blz. 5) in de desbetreffende vakcommissies besproken dienen te worden.

De auditcommissie adviseert per onderzocht rapport de conclusies ten aanzien van de opvolging van de aanbevelingen (zie bijlage) in de desbetreffende vakcommissies te bespreken en daarbij af te spreken de resultaten na een jaar opnieuw te agenderen:

Commissie samenleving: Multifunctionele Accommodaties (paragraaf 2.3)

De Rkc constateert dat van de negen aanbevelingen er drie aanbevelingen zijn opgepakt, twee niet of in mindere mate, terwijl vier aanbevelingen zijn uitgesteld als gevolg van een verbreding van de insteek tot herziening van het voorzieningen- en accommodatiebeleid naar ontwikkeling van een beleid voor de leefbaarheid van kernen. De raad wordt weliswaar onder meer geïnformeerd over de voortgang van

* ZA8EE19911C *

de voorbereiding van beleid met een klankbordgroep, maar de informatieverstrekking aan de raad van periodieke evaluatie, terugkoppeling van aanpassingen en de koppeling met de oorspronkelijke aanbevelingen dient te worden verbeterd.

De auditcommissie adviseert de Commissie samenleving dit onderdeel (zie bijlage) per aanbeveling te bespreken en vast te stellen of het college in voldoende mate de aanbeveling heeft opgevolgd, of af te spreken op welke wijze dit alsnog dient te gebeuren.

Commissie samenleving: Decentralisaties (paragraaf 3.3)

Ook voor de ontwikkeling van de decentralisaties geldt dat de koppeling met de aanbevelingen onvoldoende zichtbaar is geweest, zodat wellicht enkele aanbevelingen niet zijn opgevolgd. Van de dertien aanbevelingen zijn er zes (gericht op transitie) goed uitgevoerd en vijf zijn lastig te volgen of nog niet geheel uitgevoerd. Twee aanbevelingen zijn nog onvolledig opgepakt. Voor de transformatie zijn deze essentieel: grip krijgen op de kosten per gezin en focus op outcome-doelen. Door landelijke problematiek (privacy wetgeving) is dit nog lastig. De betrokkenheid van de raad is hoog geweest en de informatievoorziening actueel, maar de raad heeft de kaderstelling en daarmee controle onvoldoende vorm kunnen geven.

De auditcommissie adviseert de Commissie samenleving dit onderdeel (zie bijlage) per aanbeveling te bespreken en vast te stellen of het college in voldoende mate de aanbeveling heeft opgevolgd, of af te spreken op welke wijze dit alsnog dient te gebeuren.

Commissie ruimte: Grondexploitaties (paragraaf 4.3)

Opvallend is dat met betrekking tot het rapport Grondexploitaties in het onderzoek gesproken wordt over aanbevelingen, terwijl in de Quick Scan en in het daaropvolgende raadsvoorstel steeds gesproken wordt van suggesties. Dat is verwarrend. De auditcommissie is van mening dat RKC-rapporten niet vrijblijvend zijn en is daarom voorstander van een consequent gebruik van eerstgenoemde term.

De Rkc constateert dat alle aanbevelingen uiteindelijk op verschillende manieren zijn opgevolgd, maar dat de terugkoppeling hierover naar de raad te beperkt is geweest. Zo heeft het college met het raadsvoorstel voor 9 oktober 2014 aangegeven wat met de aanbevelingen van het RKC-rapport is gedaan, resp. gedaan zou worden. Hier heeft het college echter de kans gemist haar omgaan met de aanbevelingen systematisch en helder uiteen te zetten. In de Commissie B&M werd daarover al op 18 september 2014 geconcludeerd dat op een deel van de aanbevelingen niet herkenbaar was teruggekomen. Het ingevoerde verkeerslichtenmodel voor grondexploitaties geeft de raad inzicht en overzicht, maar sluit niet volledig aan op de aanbevelingen van de Rkc. In de reactie van het college wordt soms verwezen naar een tekort aan ambtelijke capaciteit. Indien dit het geval is dient de raad om uitstel te worden verzocht of dient de raad gevraagd te worden of met een beperkter invulling van de opdracht kan worden volstaan.

De auditcommissie deelt de conclusie van de Rkc dat het college het afgelopen jaar aan veel van de aanbevelingen aandacht heeft besteed. Maar ook hier heeft de kaderstellende rol van de raad te beperkt aandacht gekregen. De auditcommissie stelt vast dat de raad en de organisatie met een werkgroep Kaderstelling de

kaderstellende rol van de raad wil verbeteren. Voor het onderwerp Grondexploitaties heeft dit echter nog niet tot een reactie van de raad geleid. **De auditcommissie adviseert de Commissie ruimte** dit onderdeel (zie bijlage) per aanbeveling te bespreken en vast te stellen of het college in voldoende mate de aanbeveling heeft opgevolgd, of af te spreken op welke wijze dit alsnog dient te gebeuren.

2. Versterking kaderstellende en controlerende rol van de raad

a. Uitspraak of bij de opvolging van (toekomstige) aanbevelingen van de Rkc scherpere raadsbesluiten worden genomen: welke aanbevelingen worden wel of niet opgevolgd, welk resultaat wordt hiervan verwacht, op welke termijn en hoe wil de raad hierover geïnformeerd worden (blz. 25 eerste en tweede bullet)?

Uit het rapport blijkt dat het college impliciet aan veel aanbevelingen gevolg heeft gegeven, maar dat expliciete terugkoppeling aan de raad ontbreekt. Daarmee wordt de raad de gelegenheid onthouden een oordeel te geven over de wijze waarop het college al dan niet gevolg geeft aan de aanbevelingen.

De auditcommissie adviseert de raad het college op te dragen de raad veel explicieter te laten zien wat met de aanbevelingen is gedaan en daarbij de structuur van de Rkc-rapportage helder te volgen.

b. Uitspraak over de wenselijkheid om de voorlopige resultaten en rapportage van rekenkameronderzoek en de doorwerking in het beleid van de gemeente met een delegatie van de raad te bespreken. Inclusief een uitspraak over de (adviserende/ besluitvoorbereidende) rol van auditcommissie hierin (zie blz. 25 derde bullet).

De auditcommissie adviseert de suggestie van de Rkc om de voorlopige resultaten en rapportage van rekenkameronderzoek en de doorwerking in het beleid van de gemeente met een delegatie van de raad te bespreken niet over te nemen. Ook de auditcommissie dient hierin geen rol te hebben. De auditcommissie adviseert de rollen helder te houden, waarbij de Rkc eigenstandig tot aanbevelingen komt en de gemeenteraad zich daar een mening over vormt.

c. Uitspraak over het aanscherpen van de formele structuur gericht op de terugkoppeling van raadsbesluiten, inclusief die over rekenkameronderzoek (blz. 25 vierde bullet). De in het rapport en bestuurlijke reactie genoemde opties kunnen daarna met het college afgestemd worden

De auditcommissie adviseert raadsbesluiten zo “SMART” als mogelijk is te formuleren. Een nieuwe formele structuur is evenwel niet gewenst. In de formulering van het raadsbesluit dient zo mogelijk opgenomen te worden over welke onderdelen (eventueel per aanbeveling) wanneer en op welke wijze de raad geïnformeerd wenst te worden. De bestuurlijke reactie van het college is op dit punt weinig hoopgevend. In de korte reactie stelt het college “de conclusies en aanbevelingen graag over te nemen”. Deze reactie is exemplarisch en negeert een belangrijke aanbeveling op pagina 25 :

- o Wat gaat per aanbeveling wel/niet/in aangepaste vorm opgevolgd worden?

- o Formuleer in raadsbesluiten concreet de uitvoering, passend bij de ambtelijke capaciteit (college) en het gewenste doel (aanbeveling), zodat de raad een duidelijk toetsingskader heeft.

De auditcommissie adviseert de raad bij de besluitvorming over een raadsvoorstel, indien gewenst, een afspraak met het college te maken over een terugmelding over de uitvoering van een (onderdeel van een) raadsbesluit.

Deze afspraak over terugmelding (toezegging) wordt vervolgens in de toezeggingenlijst opgenomen.

BIJLAGE

pagina 5 van het rapport “Opvolging RKC-onderzoeken gemeente Medemblik 2012-14”

De belangrijkste conclusies over de opvolging per onderzoek.

Multifunctionele Accommodaties (paragraaf 2.3)

- o Er is een raadsbesluit dat ruimte geeft voor nadere invulling en een goed opgezette planning van de aanpak. De gegeven ruimte maakt grip aan de voorkant door de raad lastiger. Het samenspel wordt dan belangrijker.
- o Van de 9 hoofdaanbevelingen zijn er 4 uitgesteld als gevolg van een verbreding van de insteek tot herziening van het voorzieningen- en accommodatiebeleid naar ontwikkeling van een beleid voor de leefbaarheid van kernen. Er zijn 3 aanbevelingen goed opgepakt en 2 aanbevelingen (betreffende de aanduiding van mfa's en structurele evaluatie) niet of in mindere mate.
- o De raad wordt goed betrokken bij de voortgang van beleid inclusief gebruik van de klankbordgroep. De periodieke evaluatie, terugkoppeling van aanpassingen en de koppeling met de oorspronkelijke aanbevelingen kan beter.

Decentralisaties (paragraaf 3.3)

- o In het raadsbesluit zijn de aanbevelingen onderschreven en de organisatie heeft, met een planning, hard gewerkt aan de decentralisaties. Koppeling met de aanbevelingen is echter minder zichtbaar geweest. Mogelijk zijn enkele aanbevelingen daardoor niet tot hun recht gekomen (?).
- o Van de 13 hoofdaanbevelingen zijn er 6 (gericht op transitie) goed uitgevoerd. Een 5-tal zijn lastig te volgen of nog niet geheel uitgevoerd. Hiervoor is meer tijd nodig. Twee aanbevelingen (nummer 4 en 11) zijn nog onvolledig opgepakt. Voor de transformatie zijn deze essentieel: grip krijgen op de kosten per gezin en focus op outcome-doelen. Door landelijke problematiek (privacy wetgeving) is dit nog lastig.
- o De betrokkenheid van de raad is hoog geweest en de informatievoorziening actueel en diepgaand. Het blijft wel zaak in het dualisme juist ook op de kaderstelling en controle te blijven sturen.

Grondexploitaties (paragraaf 4.3)

- o Het college heeft een raadsvoorstel gemaakt waarin een groot deel van de inhoudelijke aanbevelingen zijn verwerkt. Aanbevelingen gericht op afspraken en samenspel met de raad, en presentatie van voorstellen zijn niet conform het RKC rapport besloten.
- o Alle 7 hoofdaanbevelingen zijn uiteindelijk op verschillende manieren opgevolgd. Het college is voortvarend aan de slag gegaan vooral met de herkenbare en door de raad besloten aanbevelingen. De andere aanbevelingen hebben ambtelijke aandacht gehad. De terugkoppeling hierover naar de raad is beperkt.

- De raad is betrokken geweest bij de informatie, er zijn debatten gevoerd en er is ruimte en invulling gegeven aan het stellen van vragen. Het ingevoerde verkeerslichtenmodel voor grondexploitaties geeft de raad inzicht en overzicht.